

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanej **A. L. a spol.** pre pokračovací trestný čin podvodu spáchaný sčasti samostatne a sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) na verejnom zasadnutí konanom 19. apríla 2011 v Bratislave o odvolaní obžalovaných A. L., M.. L. a krajského prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2010, sp. zn. 3 T 10/2002, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 odvolania obžalovaných A. L., M.. L. a krajského prokurátora sa **z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2010, sp. zn. 3 T 10/2002, bola obžalovaná A. L. uznaná za vinnú z pokračovacieho trestného činu podvodu spáchaného jednak formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (body G – T rozsudku) a aj samostatne (body A – F rozsudku) a M. L. z pokračovacieho trestného činu podvodu spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

A) dňa 7. júla 1997 za zdaňovacie obdobie 2. štvrťrok 1997, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 588 374,-- Sk (19 530,44 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingoaných faktúr č. 97/05/01 zo dňa 19. mája 1997 a č. 97/06/01 zo dňa 2. júna 1997 s DPH v celkovej výške 233 636,-- Sk (7755,29 eur), vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplattení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho

jej bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 316 567,-- Sk (10 508,10 eur), časť tohto nadmerného odpočtu DPH vo výške 233 636,- Sk (7755,29 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

B) dňa 20. októbra 1997 za zdaňovacie obdobie 3. štvrťrok 1997, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 802 661,-- Sk (26 643,46 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingoanej faktúry č. X. zo dňa 21. septembra 1997 s DPH vo výške 403 520,-- Sk (13 394,41 eur), vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho jej bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 469 832,-- Sk (15 595,57 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 403 520,-- Sk (13 394,41 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

C) dňa 14. januára 1998 za zdaňovacie obdobie 4. štvrťrok 1997, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 648 052,-- Sk (21 511,39 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingoanej faktúry č. X. zo dňa 28. októbra 1997 s DPH vo výške 311 100,-- Sk (10 326,63 eur), vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho jej bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 368 304,-- Sk (12 225,45 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 311 100,-- Sk (10 326,63 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

D) dňa 17. apríla 1998 za zdaňovacie obdobie 1. štvrťrok 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 763 599,-- Sk (25 346,84 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingoanej faktúry č. X. zo dňa 30. januára 1998 s DPH vo výške 763 599,-- Sk (25 346,84 eur), vystavenej na š.p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho jej namiesto plnenia vlastnej daňovej povinnosti bol vrátený nadmerný odpočet DPH vo výške 468 318,-- Sk (15 545,31 eur), čím spôsobila Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S., škodu vo výške 468 318,-- Sk (15 545,31 eur),

E) dňa 27. júla 1998 za zdaňovacie obdobie 2. štvrťrok 1998, si z uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 225 593,-- Sk (7488,32 eur) za prijaté zdaniteľné plnenie, celý odpočet tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingovanej faktúry č. X. zo dňa 30. mája 1998 s DPH vo výške 225 593,-- Sk (7488,32 eur), vystavenej na š. p. S. K. a fingovanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho jej bol neoprávnene vrátený celý nadmerný odpočet DPH vo výške 224 240,- - Sk (7443,4 eur), ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

F) dňa 23. októbra 1998 za zdaňovacie obdobie 3. štvrťrok 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 160 852,-- Sk (5339,31 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnila a následne preukázala na základe fingovanej faktúry č. X. zo dňa 25. septembra 1998 s DPH vo výške 136 656,-- Sk (4536,15 eur), vystavenej na š. p. S. K. a fingovanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho jej bol vrátený neoprávnene nadmerný odpočet DPH vo výške 135 588,-- Sk (4500,7 eur), ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

pričom až po vrátení uvedených nadmerných odpočtov DPH, bolo pri komplexnej daňovej kontrole vykonanej Daňovým úradom S. v mesiacoch jún – október 1999 zistené, že faktúry uvedené v skutkoch A) – F) sa v účtovníctve š. p. S. K. nenachádzajú a zdaniteľné plnenia uvedené v týchto faktúrach neboli uskutočnené, čím bola spôsobená Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S. celková škoda vo výške 1 770 410,-- Sk (58 966,01 eur).

2) Obžalovaní A. L. a M. L.

ako majitelia a súčasne aj konatelia spoločnosti P. L. s.r.o. so sídlom S., ul. N., IČO: X., DIČ: X., v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty doručenom na Daňový úrad S.,

G) dňa 23. januára 1998 za zdaňovacie obdobie december 1997, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 379 500,-- Sk (12 597,09 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingovanej faktúry č. X. zo dňa 15. decembra 1997 s DPH vo výške 157 065,80 Sk (5213,63 eur) vystavenej na firmu S., s.r.o. K. a fingovanom účtovnom

doklade o zaplattení DPH pri úhrade tejto faktúry. V dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 379 500,-- Sk (12 597,09 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 157 066,-- Sk (5213,64 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

H) dňa 23. februára 1998 za zdaňovacie obdobie január 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe o výške 550 860,-- Sk (18 285,2 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 138 351,20 Sk (4592,42 eur), č. X. s DPH vo výške 46 987,30 Sk (1559,69 eur) a č. X. s DPH vo výške 25 124,-- Sk (833,96 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplattení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 489 679,-- Sk (16 254,37 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 210 462,50 Sk (6986,08 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

I) dňa 12. marca 1998 za zdaňovacie obdobie február 1998 si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 435 343,-- Sk (14 450,74 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 12 003,60 Sk (398,45 eur) a č. X. s DPH vo výške 344 827,-- Sk (11 446,16 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplattení DPH pri úhrade týchto faktúr v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 362 904,-- Sk (12 046,21 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 356 830,60 Sk (11 844,61 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

J) dňa 17. apríla 1998 za zdaňovacie obdobie marec 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 551 000,-- Sk (18 289,85 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 419 424,-- Sk (13 922,33 eur) a č. X. s DPH vo výške 15 352,50 Sk (509,61 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplattení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 463 283,-- Sk (15 378,18 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 434 776,50 Sk (14 431,6 eur) vrátená neoprávnene,

ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej daňovým úradom S.,

K) dňa 25. mája 1998 za zdaňovacie obdobie apríl 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 346 115,-- Sk (11 488,91 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 126 270,40 Sk (4191,41 eur) a č. X. s DPH vo výške 53 400,-- Sk (1772,56 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplatení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 265 935,-- Sk (8827,42 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 179 679,40 Sk (5964,25 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

L) dňa 4. júna 1998 za zdaňovacie obdobie máj 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 592 929,-- Sk (19 681,64 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 114 700,-- Sk (3807,34 eur) a č. X. s DPH vo výške 447 474,20 Sk (14 853,42 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoaných účtovných dokladov o zaplatení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho namiesto plnenia ich vlastnej daňovej povinnosti im bol neoprávnene vrátený nadmerný odpočet DPH vo výške 498 334,-- Sk (16 541,66 eur), čím spôsobili Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S. škodu vo výške 498 334,-- Sk (16 541,66 eur),

M) dňa 27. júla 1998 za zdaňovacie obdobie jún 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe o výške 399 980,-- Sk (13 276,9 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 272 599,-- Sk (9048,63 eur) vystavenej na č. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 310 002 Sk (10 290,18 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 272 599,-- Sk (9048,63 eur) vrátená neoprávnene ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

N) dňa 25. augusta 1998 za zdaňovacie obdobie júl 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 482 611,-- Sk (16 019,75 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na

základe fingoanej faktúry č. X. s DPH vo výške 359 238,40 Sk (11 924,53 eur) vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 388 768,-- Sk (12 904,73 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 359 238,40 Sk (11 924,53 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

O) dňa 9. septembra 1998 za zdaňovacie obdobie august 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 473 809,-- Sk (15 727,58 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoaných faktúr č. X. s DPH vo výške 325 251,-- Sk (10 796,36 eur) a č. X. s DPH vo výške 94 233,-- Sk (3127,96 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho namiesto plnenia vlastnej povinnosti im bol neoprávnene vrátený nadmerný odpočet DPH vo výške 371 538,-- Sk (12 332,8 eur), čím spôsobili Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S. škodu vo výške 371 538,-- Sk (12 332,8 eur),

P) dňa 23. októbra 1998 za zdaňovacie obdobie september 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 442 814,-- Sk (14 698,73 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoanej faktúry č. X. s DPH vo výške 298 429,80 Sk (9906,05 eur) vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 346 388,-- Sk (11 497,98 eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 298 429,80 Sk (9906,05 eur) vrátená neoprávnene ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom S.,

R) dňa 25. novembra 1998 za zdaňovacie obdobie október 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 460 002,-- Sk (15 269,27 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoanej faktúry č. X. s DPH vo výške 8700,- Sk (288,79 eur) a č. X. s DPH vo výške 332 042,-- Sk (11 021,78 eur) vystavených na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade týchto faktúr, v dôsledku čoho im bola z celkového vráteného nadmerného odpočtu DPH vo výške 369 525,-- Sk (12 265,98

eur), časť tohto nadmerného odpočtu vo výške 340 742,-- Sk (11 310,56 eur) vrátená neoprávnene, ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým radom S.,

S) dňa 25. decembra 1998 za zdaňovacie obdobie november 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 119 337,-- Sk (3961,26 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoanej faktúry č. X. s DPH vo výške 32 956,70 Sk (1093,96 eur), vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho namiesto plnenia si vlastnej daňovej povinnosti im bol neoprávnenej vrátený nadmerný odpočet DPH vo výške 4647,-- Sk (154,25 eur), čím spôsobili Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S. škodu vo výške 4647,-- Sk (154,25 eur),

T) dňa 25. januára 1999 za zdaňovacie obdobie december 1998, si z celkového uplatneného nároku na odpočet DPH na vstupe vo výške 136 759,-- Sk (4539,57 eur) za prijaté zdaniteľné plnenia, časť odpočtu tejto dane na vstupe uplatnili a následne preukázali na základe fingoanej faktúry č. X. s DPH vo výške 46 952,-- Sk (1558,52 eur) vystavenej na š. p. S. K. a fingoanom účtovnom doklade o zaplatení DPH pri úhrade tejto faktúry, v dôsledku čoho namiesto plnenia si vlastnej daňovej povinnosti im bol neoprávnenej vrátený nadmerný odpočet DPH vo výške 2124,-- Sk (70,5 eur), čím spôsobili Slovenskej republike, zastúpenej Daňovým úradom S. škodu vo výške 2124,-- Sk (70,5eur),

pričom až po vrátení uvedených nadmerných odpočtov DPH, bolo pri komplexnej daňovej kontrole vykonanej Daňovým úradom S. v mesiacoch máj – október 1999 zistené, že faktúry uvedené v skutkoch pod bodmi G) – T) sa v účtovníctve š. p. S. K. nenachádzajú a zdaniteľné plnenia uvedené v týchto faktúrach neboli uskutočnené, čím bola spôsobená škoda vo výške 3 450 40,20 Sk (115 729,5 eur).

Za to bola obžalovaná A. L. odsúdená podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999 s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý jej súd podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

Obžalovaný M. L. bol za to odsúdený podľa § 250 ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999 tiež k trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý mu bol podľa § 58 ods. 1

písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 2 rokov.

Obom obžalovaným zároveň krajský súd uložil podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 aj trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na dobu jedného roka.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho obhajcu podali odvolanie obžalovaní a krajský prokurátor.

Obžalovaní v písomnom odvolaní uviedli, že zo spáchania skutku, ktorý im bol kladený za vinu sa necítia byť vinnými. Rozsudok prvostupňového súdu bol vydaný len na základe právneho názoru najvyššieho súdu z 27. júla 2010, sp. zn. 2 To 6/2009. Pritom tento právny názor je v evidentnom rozpore s právnymi názormi, ktoré najvyšší súd uvádzal v iných svojich rozhodnutiach – zvlášť v rozhodnutí z 21. januára 2004, sp. zn. 1 To 69/03, v ktorom konštatoval, že skutočnosť, že obžalovaná A. L. preberala peniaze (nadmerný odpočet) nestačí na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti.

Svedok Ing. C., ktorého výpovede krajský súd použil a vyhodnotil v neprospech obžalovaných vypovedal rozporne a jeho výpovede sú tiež v rozpore s ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi. Rozsudok preto nie je možné oprieť ani o znalecký posudok Ing. M., ktorý potvrdil, že účtovníctvo bolo vedené neodborne a chýbala celá rada dokladov a potvrdil, že zjednodušené daňové doklady, ktoré boli použité v podnikaní obžalovaných, sú zneužiteľné. Okrem toho znalecký posudok nevzal do úvahy rozdiely v sadzbe DPH (6% a 23%) pričom obžalovaní predávali na U. práve tovar s vyššou DPH (pivo, čokoládu, alkohol).

Fiktívne faktúry preto mal dôvod vyhotoviť svedok Ing. C. jednak preto, aby údaje vo výkazoch, ktoré predkladal daňovému úradu boli súhlasné, resp. preto, aby mohol speňažiť pravé faktúry odpredajom – o takéto faktúry bol totiž záujem – svedčia o tom aj inzeráty v novinách. Už aj z týchto dôvodov nie je možné považovať Ing. J. C. za dôveryhodnú osobu.

Obžalovaní v ďalšom poukázali aj na to, že účtovné doklady im boli odobraté vyšetrovateľom bez potvrdenia – toto im vydal až vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ v K. a je teda možný vplyv na ich úplnosť. Namietali, že sami sú jednoduchí ľudia, podvod, ktorý sa im kladie za vinu by ani neboli schopní spáchať. Krajský súd preto mal vôbec v tejto veci vziať do úvahy otázku daňovej a trestnoprávnej zodpovednosti, čo ale neurobil aj napriek tomu, že v predchádzajúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2004, sp. zn. 1 To 69/03, sa na to poukazuje.

Žiadali preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil spod obžaloby krajského prokurátora podľa § 226 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006, alternatívne zastaviť trestné stíhanie obvinených pre neprimeranú dĺžku konania.

Krajský prokurátor namietal v písomných dôvodoch svojho odvolania skutočnosť, že pri stanovení druhu a výmery trestu krajský súd prihliadol k zmierňovaciemu ustanoveniu § 40 ods. 1 Tr. zák., pre použitie ktorého nebol žiadny dôvod. Trest, ktorý krajský súd uložil je preto neprimeraný.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovaným primeraný trest.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. na podklade takto podaných odvolaní zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na eventuálne chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že odvolania obžalovaných a krajského prokurátora nie sú dôvodné.

Krajský súd totiž riadne zistil skutkový S. veci podľa § 2 ods. 5 Tr. por., ktorý vyvodil zo správneho hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por., ktoré boli zákonným spôsobom vykonané na hlavnom pojednávaní.

Z takto vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že obžalovaní A. a M. L. boli páchatelmi skutku, ktorý im bol kladený za vinu obžalobou krajského prokurátora a tohto konania sa dopustili spôsobom popísaným v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

V tomto smere krajský súd svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodnil a tieto dôvody si preto v celom rozsahu osvojuje aj najvyšší súd a v podrobnostiach na tieto v ďalšom poukazuje.

V reakcii na odvolacie námietky obžalovaných len zvyrazňuje, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí 2 To 6/2009 (ale ani v žiadnom predchádzajúcom) nevyslovil žiadny právny názor.

V zmysle už dlhodobo uplatňovanej súdnej praxe viazanosť súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 261 ods. 1 Tr. por. znamená totiž povinnosť tohto súdu rešpektovať závery, ktoré učinil odvolací súd v otázkach hmotného a procesného práva. V prípade hmotného práva viazanosť súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu by spočívala teda v tom, že správne zistený skutočný S. veci (tzn. skutková veta rozsudku) vykazuje znaky konkrétneho trestného činu resp., že zistený skutok nie je trestným činom.

Ak však nie je skutočný S. veci správne zistený (ako tomu bolo v tomto prípade) a ak má odvolací súd za to, že je tomu tak preto, že prvostupňový súd nehodnotil správne dôkazy vo veci vykonané (ako tiež v tomto prípade) môže odvolací súd len upozorniť, v ktorých smeroch má byť konanie doplnené, alebo čím je treba sa znovu zaoberať; nesmie však v žiadnom prípade k hodnoteniu dôkazov udeľovať záväzné pokyny.

Z uvedeného a z uznesení najvyššieho súdu je však zrejmé, že v danom prípade v žiadnom smere najvyšší súd nevyslovil žiadny právny názor, ale naopak zaoberal sa hodnotením dôkazov súdom prvého stupňa, t.j. upozornil, na ktoré dôkazy okrem iného má prvostupňový súd zamerať svoju pozornosť pri ich hodnotení.

V tomto zmysle preto „právne“ názory najvyššieho súdu uvedené v uznesení z 27. júla 2010, sp. zn. 2 To 6/2009, nie sú v žiadnom prípade v rozpore s tzv. právnymi názormi uvedenými v iných rozhodnutiach najvyššieho súdu v tejto veci, zvlášť uznesením 1 To 69/03 a z 27. mája 2008, sp. zn. 2 To 37/2006, pretože tieto v skutočnosti žiadali pre správne zistenie skutkového S. v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por. vykonať ďalšie dokazovanie napr. pribratím znalcov a výsluchom ďalších svedkov.

Z týchto dôvodov nemôže najvyšší súd akceptovať ani odvoláciu námietku obžalovaných, že na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti nestačí len zistenie, že peniaze preberala obžalovaná A. L. ako to bolo uvedené v prvom zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu. To bol totiž dôvod prečo práve najvyšší súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a nariadil doplniť dokazovanie, ktoré v intenciách tohto uznesenia prvostupňový súd aj vykonal a mohol sa tak oprieť okrem uvedeného (výberu peňazí obžalovanou) o celú radu ďalších dôkazov preukazujúcich vinu obžalovaných, a ktoré podrobne aj uvádza v odôvodnení svojho rozsudku.

Neobstojí ani odvolacia námietka, že svedok Ing. J. C. sa vo svojich výpovediach dostal do rozporov, resp. rozporov s inými dôkazmi. Zo spisového materiálu je zrejmé, že v podstatných otázkach tento svedok vypovedal rovnako. To, že nevedel vysvetliť ako mohla byť bez dokladov čerpaná DPH vysvetlil znalec z odvetvia ekonomiky (vsúvanie údajov) a pracovníčky daňového úradu.

Ani znalecký posudok Ing. M. nesvedčí v prospech obžalovaných ako sa snaží podsúvať tento názor obhajoba. Je síce pravdou, že znalec potvrdil, že chýbali určité doklady pri spracovaní znaleckého posudku, išlo však o minimum dokladov, ktoré nemohli a ani neovplyvnili závery posudku. Preto nemôže byť relevantná ani námietka obžalovaných, že potvrdenie o zaistených dokladoch dostali až od Krajského riaditeľstva PZ v K. Táto skutočnosť nijako neovplyvnila ich úplnosť a použiteľnosť v trestnom konaní.

Znalec vo svojom posudku síce pripustil, že zjednodušené daňové doklady by bolo možné zneužiť pri vykazovaní ekonomickej činnosti, ale zároveň uviedol, že v prípade obžalovaných ich použitie, resp. zneužitie v roku 1997 je vylúčené a v r. 1998 daňový rozdiel (6% a 23% daň), ktorý obžalovaní odôvodňovali vývozom na U. neprichádzal v rozsahu ako tvrdili do úvahy, o čom svedčia JCD založené v spise.

Napokon o konaní obžalovaných smerujúcom k neoprávnenému odpočtu DPH svedčia aj pečiatky s takými charakteristickými znakmi, že falošné faktúry a doklady o výbere „vratky“ mohli uskutočniť len obžalovaní.

Z uvedeného preto aj najvyšší súd dospel k celkom jednoznačnému záveru, že skutok sa stal tak ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku a tento skutok spáchali obžalovaní pričom po subjektívnej stránke konali v priamom úmysle podľa § 4 písm. a/ Tr. zák.

Pokiaľ sa týka právneho posúdenia veci, krajský súd konanie obžalovaných kvalifikoval, a to u A. L. v bodoch A – T ako pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999 spáchaného sčasti samostatne (body A-F napadnutého rozsudku) a sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. (body G-T napadnutého rozsudku). U obžalovaného M. L. krajský súd rovnako jeho konanie kvalifikoval ako pokračovací trestný čin podvodu spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999.

Túto právnu kvalifikáciu však nie je možné považovať za správnu.

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zák. sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Trestné sadzby uvedené v § 250 ods. 4, resp. § 250 ods. 3 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku a v § 250 ods. 5, resp. § 250 ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 sú rovnaké, t.j. v rozmedzí od päť do dvanásť rokov, resp. od dvoch do osem rokov. Nový Trestný zákon účinný od 1. januára 2006 vzhľadom k trestnej sadzbe uvádzanej v § 221 ods. 4, t.j. od desať až do pätnásť rokov pre obžalovaných je jednoznačne nepriaznivejší.

Z tohto hľadiska použitie Trestného zákona účinného v čase spáchania trestného činu (§ 250 ods. 4, resp. § 250 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.), alebo použitie Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 na posúdenie trestnosti žalovaného trestného činu je nerozhodné.

V prípade majetkových trestných činov okrem trestných sadziieb ďalším kritériom pre posúdenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti konania páchatel'ov (§ 3 ods. 4 Tr. zák.) je aj výška spôsobenej škody.

Podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 škodou veľkého rozsahu v čase spáchania skutku obžalovanými bola škoda dosahujúca čiastku najmenej 1 500 000,-- Sk, a v čase rozhodovania prvostupňového súdu 3 450 000,-- Sk.

Škodou značnou (§ 250 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.) bola v čase spáchania skutku škoda najmenej 300 000 Sk a v čase rozhodovania krajského súdu najmenej 690 000,-- Sk.

Z uvedeného je teda zrejmé, že vzhľadom k pomeru škody spôsobenej oboma obžalovanými k výške škody definovanej citovaným ustanovením Trestného zákona je použitie Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 pre A. a M. L. priaznivejšie, a preto krajský súd z tohto hľadiska mal aplikovať tento Trestný zákon (t.j. posúdiť skutok u A. L. podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a M. L. podľa § 250 ods. 4 písm. b/ Tr. zák.) a nie Trestný zákon účinný do 31. augusta 1999 (a samozrejme logicky podľa tohto Trestného zákona ukladať aj trest). Krajský súd totiž celkom nelogicky napriek tomu, že vinu obžalovaných ustálil podľa Trestného zákona účinného do 31. augusta 1999, trest ukladal podľa Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.

Uvedené pochybenie krajského súdu odvolací súd však nepokladal za potrebné napraviť, pretože ako je uvedené vyššie použitie zákona účinného do 1. januára 2006 vo vzťahu k zákonu účinnom v čase spáchania trestného činu pre posúdenie trestnosti činu je v tomto prípade indiferentné a ani vzájomný pomer spôsobenej škody za škodu veľkého rozsahu, resp. značnej škody definovanej ustanovením § 89 ods. 13 Tr. zák. v čase spáchania skutku a zákona účinného k 1. januáru 2006 nemá podstatný vplyv na stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania obžalovaných.

Náprava tohto pochybenia z uvedených dôvodov by bola už len celkom formálneho rázu.

Pokiaľ sa týka odvolania krajského prokurátora smerujúceho do druhu a výšky uloženého trestu, najvyšší súd poukazuje na to, že v predmetnej trestnej veci krajský súd rozhodoval viackrát. Svojimi rozsudkami z 8. júla 2003, sp. zn. 3 T 10/2002, a zo 14. marca 2006 uznal obžalovaných za vinných zo žalovaného trestného činu a rovnako ako v ostatnom rozsudku im uložil (u obžalovanej L. tiež s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák.) tresty odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieňaným odkladom na skúšobnú

dobu 4 rokov a zákaz činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť vo výmere 2 rokov. Proti týmto rozsudkom krajského súdu, ktoré boli neskôr zrušené uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2004, sp. zn. 1 To 69/03, resp. z 27. mája 2008, sp. zn. 2 To 37/2006 krajský prokurátor odvolanie nepodal – odvolanie teda podali len obžalovaní.

Z uvedeného dôvodu sprísnenie trestu obžalovaným tak ako sa toho domáhal krajský prokurátor (ktorý zrejme pri podávaní svojho odvolania prehliadol vyššie uvedenú skutočnosť) neprichádzalo do úvahy pre zákaz reformatio in peius, ktorá znamená, že súd prvého stupňa (ale rovnako aj odvolací súd) nesmie zmeniť rozhodnutie v neprospech obžalovaného pokiaľ odvolanie bolo podané len v jeho prospech (§ 264 ods. 2 Tr. por.).

Z uvedených dôvodov ako aj preto, že podľa ustálenej súdnej praxe zastavenie trestného stíhania z dôvodov dĺžky konania (v tejto konkrétnej trestnej veci napokon vzhľadom k rozsahu a obtiažnosti veci najvyšší súd ani neprimeranú dĺžku konania nezistil) neprichádzalo do úvahy Najvyšší súd Slovenskej republiky o odvolaní obžalovaných a krajského prokurátora rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. apríla 2011

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková